

#MARIO BRATULIĆ JE NAGLASIO DA JEDNAKA PRAVILA TREBAJU VRIJEDITI ZA SAV OTPAD, UKLJUČUJUĆI PAZIN I KAŠTIJUN, TE DA JE POTREBNO PRONAĆI DUGOROČNO RJEŠENJE ZA GOSPODARENJE OTPADOM U ISTRI. HDZ JE BIO PROTIV STAVLJANJA ODLUKE VLADE VAN SNAGE#

Nakon višesatne rasprave, Skupština Istarske županije na današnjoj je 12. sjednici usvojila Zaključak kojim izražava nezadovoljstvo načinom donošenja Odluke Vlade RH o upućivanju dijela neopasnog otpada s lokacije PPK Velebit u Gospiću na uporabu u tvornicu Holcim u Koromačnu, bez prethodnog uključivanja regionalne i lokalne samouprave. Skupština traži da Vlada RH tu odluku stavi izvan snage, odustane od upućivanja otpada u Koromačnu te pronade drugo odgovarajuće rješenje za njegovo zbrinjavanje.

Zaključkom se dodatno traži kontinuirana i transparentna dostupnost podataka o emisijama iz postrojenja Holcima, uključujući izravan prijenos trenutnih polusatnih vrijednosti mjerenja na server Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije. Skupština je pritom pozdravila odluku Vlade RH i aktivnosti nadležnog Ministarstva i Fonda usmjerene na sanaciju nepropisno odloženog otpada na području grada Pazina, istaknuvši takav institucionalni pristup kao primjer suradnje državne, regionalne i lokalne razine.

Naglašeno je i da daljnji razvoj cementare u Koromačnu mora počivati na povjerenju lokalne zajednice, transparentnosti te najvišim standardima zaštite okoliša i zdravlja ljudi, uz pravodobno informiranje i uključivanje stanovništva u odluke koje mogu utjecati na njihov životni prostor.

Skupština je ujedno osnovala Radnu skupinu za praćenje kvalitete zraka u okolini tvornice cementa Holcim u Koromačnu, koja će kao savjetodavno tijelo pratiti problematiku zbrinjavanja neopasnog otpada i kvalitetu zraka te o svojim saznanjima i zaključcima redovito izvještavati Skupštinu Istarske županije i javnost. U Radnoj skupini su predstavnici Istarske županije, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo, Općine Raša te klubova vijećnika u Županijskoj skupštini, a mandat skupine traje četiri godine.

Predsjednik Skupštine Valter Flego na samome je početku kazao kako je, s obzirom na važnost teme potencijalnog dovoza otpada iz Gospića u Koromačnu te prosvjed građana održan prošlog utorka u Raši, u dogovoru sa županom Borisom Miletićem odlučio sazvati tematsku sjednicu kako bi se o svim činjenicama otvoreno i argumentirano raspravilo. Dodao je kako je Stručna služba Skupštine zaprimila tri prijedloga zaključaka: Kluba SDP-a, Kluba HDZ-a te zajednički prijedlog Koalicije IDS-HSU-ISU i Nezavisne liste Borisa Miletića, koji su uvršteni u dnevni red.

Župan Boris Miletić istaknuo je kako je u cijelom postupku vezanom uz odluku Vlade prije svega izostala pravovremena i otvorena komunikacija s građanima te lokalnom i regionalnom samoupravom.

„Kada nemate pravovremene i potpune informacije, često se polazi od pretpostavki koje mogu biti točne, ali mogu biti i pogrešne. Osobno sam za odluku Vlade saznao iz medija i smatram da je sve trebalo kvalitetnije i na vrijeme iskomunicirati s lokalnom zajednicom“, rekao je župan, podsjetivši da je odmah nakon donošenja odluke razgovarao s resornom ministricom te se obratio predsjedniku Vlade RH. Naglasio je i kako građani imaju pravo znati kakav je sastav

otpada i može li se on sigurno oporabiti te da je ključno osigurati neovisnu analizu. Ako ona pokaže prisutnost bilo kojeg sastojka zbog kojeg se otpad ne može koristiti u procesu proizvodnje cementa, takav otpad neće biti prihvaćen.

Župan Miletić ujedno je upozorio da je potrebno imati jednake kriterije za zbrinjavanje otpada, uključujući onaj koji nastaje ili je već odložen na području Istre.

„Moramo imati jasne, precizne i jednake kriterije prema svima. Ne možemo razgovarati samo o otpadu koji dolazi izvan Istre, a ne razgovarati o tome što ćemo učiniti s otpadom koji imamo na našem području“, poručio je župan, koji je predložio osnivanje posebnog radnog tijela koje bi dodatno nadziralo relevantne podatke te osiguralo pravovremeno i transparentno informiranje javnosti, a u kojem bi sudjelovali predstavnici Istarske županije, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije, Općine Raša te po jedan predstavnik svakog kluba vijećnika u Županijskoj skupštini.

„Cilj je dodatni nadzor te pravovremeno i točno informiranje javnosti. Građanima moramo osigurati transparentnost i dostupnost svih relevantnih podataka“, zaključio je Miletić.

Načelnik Općine Raša Leo Knapić prenio je zabrinutost stanovnika Raše i Koromačna te iznio pet ključnih zahtjeva lokalne zajednice: neovisnu stručnu analizu otpada prije njegova prihvata i uporabe u Koromačnom, kontinuirani nadzor emisija iz postrojenja Holcima, javnu i pravodobnu dostupnost podataka građanima o emisijama i utjecaju na okoliš, primjenu najviših ekoloških i zdravstvenih standarda radi zaštite stanovnika Koromačna i Labinštine te veće uključivanje lokalne zajednice u odluke koje mogu utjecati na zdravlje ljudi i okoliš.

Direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Luka Balen istaknuo je kako je cilj države trajno i zakonito sanirati lokacije nepropisno odloženog otpada, uz zaštitu zdravlja ljudi i okoliša. Naveo je da su provedene dvije analize kojima je oko 650 tona otpada iz Gospića, odnosno 335 vreća, okarakterizirano kao neopasan otpad.

„Razumijemo zabrinutost javnosti, ali moramo se voditi činjenicama. Prije konačnog zbrinjavanja napraviti će se i neovisna analiza“, rekao je Balen, dodavši kako bi količina namijenjena uporabi u Koromačnom predstavljala manje od jedan posto godišnjeg kapaciteta cementare. Podsjetio je i da je Holcim ove godine oporabio oko četiri tisuće tona goriva iz otpada s Kaštijuna te da Fond priprema sanaciju lokacije u Pazinu na kojoj se, prema prvim procjenama, nalazi oko 13 tisuća tona nepropisno odloženog otpada.

Ravnatelj Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Istarske županije Aleksandar Stojanović, dr. med., spec. epidemiologije, pojasnio je razliku između emisijskih mjerenja, kojima se prati kvaliteta zraka u okolišu, i emisijskih mjerenja koja se provode izravno na izvoru.

„Nastavni zavod dugi niz godina, kroz program koji financira Istarska županija, prati kvalitetu zraka na području Koromačna. Automatska postaja prati niz pokazatelja onečišćenja, a podaci su dostupni i na stranicama Ministarstva“, rekao je Stojanović, dodavši kako dosadašnja mjerenja pokazuju da su praćeni parametri kvalitete zraka bili prve kategorije, uz iznimku prizemnog ozona, koji nije izravni pokazatelj rada cementare i čije se povišene vrijednosti bilježe i na drugim mjernim postajama u Istri i Hrvatskoj. Pojasnio je i da emisijska mjerenja na

samom postrojenju nisu u nadležnosti Nastavnog zavoda, već su uređena okolišnom dozvolom, a nadzor provode nadležna državna tijela.

U raspravi koja je uslijedila sudjelovali su predstavnici klubova i vijećnici, iznoseći različite stavove o odluci Vlade i širem pitanju gospodarenja otpadom u Istri.

Vijećnica Sanja Radolović (SDP) upozorila je na postojeće probleme sustava gospodarenja otpadom u Istri te istaknula kako građani imaju pravo na potpune informacije o sastavu otpada i načinu njegove uporabe.

„Solidarni jesmo, ali Istra ima vlastite probleme u sustavu gospodarenja otpadom koje još uvijek nismo riješili. Imamo Kaštijun, imamo otpad koji treba zbrinuti i nedostaju nam kapaciteti za potpuno zaokruživanje sustava“, kazala je Radolović, dodavši kako SDP inzistira da se odluka Vlade o upućivanju otpada iz Gospića na uporabu u Holcim u Koromačnu stavi izvan snage.

Vijećnik Mario Bratulić istaknuo je kako Klub HDZ-a ne umanjuje zabrinutost stanovnika Koromačna i Labinštine, već inzistira na sigurnosti ljudi i okoliša, punom nadzoru i javno dostupnim mjerenjima. Međutim, njihov Klub nije za stavljanje van snage predmetnu Odluku Vlade RH.

„Solidarnost ne znači prihvatiti bilo što. Materijal mora proći sve propisane procedure, razdvajanje, obradu, uzorkovanje i analizu, a može se prihvatiti samo ako zadovoljava sve tehničke i zakonske kriterije“, poručio je Bratulić. Naglasio je da jednaka pravila trebaju vrijediti za sav otpad, uključujući Pazin i Kaštijun, te da je potrebno pronaći dugoročno rješenje za gospodarenje otpadom u Istri.

Vijećnik Robert Velenik (IDS-HSU-ISU) naglasio je kako se o pitanjima koja neposredno utječu na Istru i kvalitetu života njezinih stanovnika ne smije odlučivati bez uključivanja lokalne i regionalne zajednice. Istaknuo je kako se zajedničkim prijedlogom zaključka Koalicije IDS-HSU-ISU i Nezavisne liste Borisa Miletića od Vlade RH traži da stavi izvan snage odluku od 10. rujna i odustane od upućivanja otpada s lokacije PPK Velebit na uporabu u Koromačnu.

„Tražimo i osnivanje radne skupine sastavljene od stručnjaka i predstavnika političkih opcija u Skupštini, koja će redovito pratiti i kontrolirati sve relevantne parametre te pravodobno informirati javnost“, kazao je Velenik, pozvavši vijećnike na jedinstven stav o tom pitanju.

Vijećnica Suzana Jašić (MOŽEMO!) poručila je kako se pitanje otpada ne smije pretvoriti u sukob između Gospića, Pazina i Labinštine.

„Građani Gospića nisu stvorili svoj problem, građani Pazina nisu stvorili svoj, a Labinština nije dužna prihvaćati gotove odluke. Treba nam država koja probleme rješava na vrijeme i zajedno s lokalnim zajednicama“, kazala je Jašić. Osvrnula se i na oko 13 tisuća tona otpada u Pazinu te zatražila da država u cijelosti osigura njegovu sanaciju, naglasivši da svako dugoročno razmatranje Koromačna kao mjesta energetske uporabe otpada mora uključivati lokalnu zajednicu te osigurati potpunu transparentnost i nadzor.

Vijećnik Damir Kajin (NLBM) osvrnuo se na širu problematiku gospodarenja otpadom u Istri.

Ukazao je na visoke troškove prijevoza i obrade otpada te problem viškova s Kaštijuna, navodeći kako se dio otpada iz Istre već odvozi i obrađuje izvan županije. Naglasio je potrebu odgovornijeg odnosa prema otpadu i dugoročnog rješavanja sustava gospodarenja otpadom.

Govoreći o otpadu iz Gospića, naglasio je razliku između neopasnog otpada predviđenog za uporabu u Koromačnom i opasnog otpada koji se treba zbrinjavati izvan Hrvatske. Osvrnuo se i na ulogu Holcima u uporabi otpada te ulaganja u dekarbonizaciju cementare, ističući da raspravu o otpadu i industriji treba voditi uzimajući u obzir i gospodarske, okolišne i društvene učinke.

Zaključno se obratio župan Boris Miletić, istaknuvši kako je rasprava pokazala visok stupanj suglasnosti oko toga da način donošenja odluke Vlade, bez prethodnog uključivanja lokalne zajednice, nije prihvatljiv te da se zato traži njezino stavljanje izvan snage. Naglasio je važnost povjerenja u stručne institucije, posebno Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije, kao i potrebu dodatnog nadzora i transparentnog informiranja javnosti kroz predloženo radno tijelo.

„Načelnik Općine Raša iznio je pet konkretnih i mjerljivih zahtjeva koje smatram prihvatljivima te držim da ih treba razmotriti i ugraditi u buduće odluke“, poručio je župan Miletić. Posebno je pozvao da se u javnoj raspravi koriste argumenti, činjenice i provjerene informacije, a izbjegavaju nagađanja i dezinformacije, te naglasio kako treba napraviti jasnu razliku između onih koji donose odluke i radnika cementare koji odgovorno obavljaju svoj posao. (iPress)

*Programski sadržaj financiran je sredstvima Istarske županije - Regione Istriana.
Sadržaj je odgovornost Nakladnika te ne izražava službene stavove Istarske županije.*